

Mezul iernei de Vasile Alecsandri

Personalitate de seama a literaturii romane din secolul al XIX-lea, Vasile Alecsandri a inaugurat o noua specie literara - pastelul. Termenul de pastel vine din artele plastice, unde defineste un procedeu de pictura bazat pe efectele de culoare ale unor creioane moi.

Pastelul este o creatie lirica culta in versuri in care poetul descrie un tablou din natura, o priveliste, un fenomen al naturii fata de care isi exprima si propriile sentimente prin intermediul imaginilor artistice realizate cu ajutorul unor figuri de stil.

Intre pastelurile lui V. Alecsandri inchinate anotimpului alb se include si "Mezul iernei". Cuvantul "mez" din titlu are semnificatia de "mijloc", deci sugereaza ca iarna a atins apogeul in desfasurarea ei. Compozitional, poezia are patru catrene care pun in evidenta simetric doua planuri: prima si ultima strofa apartin planului real, strofele a doua si a treia, planului ireal.

Aceasta poezie este un pastel deoarece, in primul rand, poetul apeleaza la descriere pentru a infatisa aspectele din natura. Astfel el imbratiseaza imaginea unei nopti de iarna, cu un ger cumplit, care transforma complet natura.

In prima strofa apare imaginea unui peisaj de iarna geroasa cand "stelele par inghetate", "cerul pare otelit", deci gerul cuprinde si astrele si cerul, stejarii trosnesc in paduri, iar zapada scartaie sub picioare. Elementele cosmice si pamantesti par nemiscate, iar privirea este proiectata de jos in sus.

Trasaturile peisajului, ca in orice pastel, sunt infatisate prin imagini artistice. Predominante sunt cele vizuale realizate prin figuri de stil: epitete "zapada cristalina", "stele inghetate", "cer otelit", "ger amar, cumplit". Epitetele "amar", "cumplit" sugereaza senzatia de frig, de spaima a eului liric in fata iernii. Verbele "trosnesc", "scartaie" sugereaza zgomotul ce razbate in linistea naturii.

Albul, culoarea dominanta a tabloului este sugerata prin epitetul "cristalina".

In strofele a doua si a treia, natura capata imaginea unui templu: fumurile albe sunt coloanele, pe care se sprijina balta cerului, iar luna "isi aprinde farul tainic de lumina". In acest "templu" ard "mii de stele argintii", muntii devin altare, iar codrii "organe sonore".

Imaginile vizuale si auditive se realizeaza prin epitetele: "farul tainic", "stelele argintii", "vesnice faclii", comparatia "fumuri albe ca inaltele coloane", personificari "luna isi aprinde farul", "Crivatul patrunde, scotand note".

Sentimentele eului liric sunt de uimire si admiratie exprimate prin interjectie, vocativ si propozitie exclamativa: O !Tablou maret, fantastic!"

In strofa a patra este reluata imaginea naturii incremenite, impresia de nemiscare fiind realizata prin enumeratii si repetitii: "fara viata, fara glas", "niciun zbor", "niciun pas". In final peisajul este dinamizat de un element de miscare, care creeaza senzatia de spaima: o fantasma se arataE

un lup ce se alunga dupa prada-i spaimantata".

Senzatia de frig, de stingere a vietii, sentimentele de uimire si incantare traite de poet sunt exprimate direct prin: propozitii exclamative (In paduri trosnesc stejarii" O ! Tablou maret , fantastic "si interogative " Dar ce vad ?..."

Versurile sunt lungi de 15-16 silabe.ritmul trohaic si rima imperecheata.

"Mezul iernei" este un pastel deoarece autorul descrie aspecte din natura care compun un peisaj de iarna, exprimandu-si si sentimentele fata de acesta. Totodata sunt realizate imagini artistice.